

Premisele și obiectivele strategiei de dezvoltare a industriei petroliere din România

Lect. univ. dr. Anca Ionescu
REI – ASE, București

The key factor determining the long-term worldwide demand for energy will be the peace of worldwide economic growth. And one of the key factors determining the rate of worldwide economic growth will be the peace of economic expansion in the developing and emerging industrial countries. The peace of this economic expansion will determinate the total world demand for energy. These developing countries have the greatest potential for large economic gains in the future. The recent economic and financial problems in some of the developing and industrializing countries of the Asia-Pacific, Central and Eastern Europe and Latin American regions temporarily slowed economic growth in those areas. However, many of the more serious problems have been resolved, and economic growth appears to have resumed.

Key words: developing and industrializing countries, demand for energy

Modernizarea și restructurarea industriei constituie un factor important al dezvoltării durabile a economiei românești.

În conformitate cu Strategia economică a României pe termen mediu și cu Planul de acțiune al "Programului de guvernare în perioada 2001 - 2004", industria va avea o contribuție majoră, constiuind un vector important al creșterii economice românești.

În aplicarea "Programului de guvernare", Ministerul Industriei și Resurselor" a apreciat ca fiind oportună elaborarea unei strategii "integrate" a industriei petroliere printr-o abordare sistemică a activităților și a fluxurilor tuturor sectoarelor economice componente (explorare-producție, rafinare și petrochimie, infrastructură și distribuție).

Această strategie a fost elaborată în concordanță cu obiectivele și prioritățile Programului de guvernare, în concordanță cu "Strategia națională de dezvoltare economică a României pe termen mediu", precum și cu prevederile "Programului economic de preaderare la Uniunea Europeană".

De asemenea, strategia de dezvoltare a industriei petroliere a ținut seama de principiile și obiectivele conținute în "Politica industrială a României", aprobată de Guvernul României, fiind corelată și cu "Strategia națională de dezvoltare energetică a României pe termen mediu (2001 - 2004)" și cu strategiile principalelor sectoare ale industriei, elaborate de Ministerul Industriei și Resurselor.

Strategia de dezvoltare a industriei de petrol din România a fost elaborată pornindu-se de la următoarele *premise*:

- **industria de petrol constituie un sector strategic al economiei naționale** și un suport al dezvoltării pentru celelalte sectoare ale industriei și economiei românești (sectorul energetic, transporturile, agricultura, consumul populației);

- dezvoltarea sectorului petrolier **contribuie în mod determinant la creșterea economică, respectiv la creșterea produsului național brut și a calității vieții;**

- **modernizarea și restructurarea industriei petroliere constituie un factor principal al dezvoltării durabile a țării.**

Obiectivele generale ale Strategiei sunt următoarele:

- * creșterea competitivității în scopul ameliorării capacității concurențiale, în condițiile pieței libere;

- * creșterea semnificativă a contribuției sectorului la dinamica produsului național brut, prin majorarea ponderii produselor cu prelucrare avansată și valoare adăugată mare, rezultate dintr-o tonă de țiței;

- * asigurarea necesarului de combustibili și carburanți pentru sectorul energetic, precum și pentru celelalte sectoare ale economiei, în condiții de competitivitate și cu costuri cât mai reduse;

- * valorificarea optimă a resurselor de țiței de care dispune România și a celor din import, prin utilizarea eficientă a capacităților de producție cu potențial cert de viabilitate;

- * corelarea dinamică cu evoluția factorilor interni și externi de influență și de conjunctură;

- * consolidarea și dezvoltarea sectorului privat.

Totodată, Strategia mai prevede și câteva *obiective derivate*, care sunt considerate a fi

subsumate obiectivelor generale, și care au în vedere următoarele:

- * accelerarea ajustărilor structurale și a modernizării capacităților de producție;

- * încadrarea în normele admise de poluare prin promovarea de tehnologii și de produse "curate";

- * alinierea la standardele și normele UE;

- * reducerea consumurilor de materiale și de energie;

- * creșterea siguranței în funcționare;

- * optimizarea cooperării și promovarea unei politici de parteneriat cu întreprinderile mici și mijlocii (IMM);

- * modernizarea sistemelor logistice și de distribuție;

- * creșterea productivității muncii;

- * îmbunătățirea condițiilor de muncă și a protecției muncii;

- * perfecționarea personalului;

- * modernizarea sistemului de management și a sistemului informațional.

Prezentarea sectorului de exploatare și producție

Istoria producției industriale a țițeiului în România începe în anul 1857.

S.N.P. "Petrom" S.A. este principalul operator care exploatează zăcămintele de țiței din România, producând în prezent aproximativ 6 milioane tone pe an. Petrom are *licențe de la Agenția Națională de Resurse Minerale* pentru dezvoltarea și exploatarea a 225 perimetre de dezvoltare și producție a țițeiului și gazelor naturale și 19 blocuri de exploatare, dezvoltare și producție din România. De remarcat este faptul că, la ora actuală, pe teritoriul României activează, în condițiile Legii Petrolului nr. 12 din 1995, și alte societăți petroliere în domeniul explorării.

Principalul obiectiv al activității de explorare a Petrom a fost examinarea

potențialului diferitelor bazine sedimentare din România. Explorarea s-a realizat atât în zonele neexplorate, cât și în zonele productive existente.

La 31 decembrie 2000, în România erau realizați cca. 300 mii km de profile seismice, din care aproape 75 mii km offshore. Până la această dată au fost forate aproape 24.000 sonde de explorare onshore și cca. 50

offshore, cu un metraj total de peste 35 mil. m. Densitatea medie a forajului este de o sondă la 6 kmp suprafață, iar densitatea lucrărilor seismice de cca. 2,1 km profil / kmp, din care 2,0 km profil / kmp pe uscat și cca. 2,9 km / kmp în Marea Neagră.

Rezervele actuale estimate de Petrom sunt prezentate în Tabelul nr.1:

Tabelul nr.1

Rezervele de țiței și gaze ale SNP "Petrom" SA

	Dovedite	Potențiale
În România		
- țiței (milioane tone)	101	27
- gaze (miliarde Stmc)	92	49
În străinătate		
- țiței (milioane tone)	14,9	16
- gaze (miliarde Stmc)	6,3	91,3

Sursa: www.petrom.ro

Petrom are concesionate în Kazakhstan trei perimetre de exploatare-extracție pe care au început lucrările de foraj și reparare de sonde de producție, urmând ca începând cu anul 2002 să se înceapă punerea în producție a sondelor.

În **India**, Petrom s-a angajat în faza a doua de explorare; pe un perimetru concesionat s-au întocmit programe de lucrări.

Se vor continua participările la licitații pentru obținerea de noi concesii, iar industria petrolieră românească va fi în continuare pe piața internațională a serviciilor cu asistență tehnică, platforme de foraj marin, noi tehnologii, etc.

Producțiile de țiței, gazolină și etan prognozate a fi obținute de Petrom în perioada 2001-2010 din activitatea internă și din activitatea internațională sunt prezentate în Tabelul nr. 2.

Tabelul nr.2

Producțiile de țiței, gazolină și etan prognozate de SNP Petrom din activitatea internă și internațională
mii tone

Anul	Țiței		TOTAL	Gazolină	Etan
	din țară	din activ. internaț.			
2001	6008		6008	168	74
2002	6029	200	6229	171	73
2003	6150	300	6450	170	60
2004	6000	400	6400	167	58
2005	6008	500	6508	163	56
2010	5571	2000	7571	129	49

Sursa: www.petrom.ro

Prognoza sus menționată a luat în considerare că, în condițiile specifice zăcămintelor interne exploatare de Petrom, se poate acționa în două moduri: fără investiții pentru dezvoltare și, respectiv, cu investiții pentru dezvoltare. Scenariul fără investiții pentru dezvoltare implică efectuarea de

investiții doar pentru menținerea în producție a capacităților existente, fără investiții în explorare și dezvoltarea rezervelor cunoscute.

Comparația între cele două tipuri de abordare este prezentată în Tabelul nr.3.

Tabelul nr.3

Dinamica producției de țiței, în diferite scenarii
mii tone

	2001	2002	2003	2004	2005	2007	2010
Prod.țiței fără invest.	5.850	5.833	5.717	5.580	5.429	5.173	4.800
Prod.țiței cu investiții - Dezvoltare	6.008	6.029	6.160	6.000	6.008	5.830	5.571

Sursa: www.petrom.ro

Deși investiția specifică pentru obținerea unor cantități suplimentare de țiței este ridicată, aceasta se justifică deoarece valoarea țițeiului este net superioară valorii investițiilor. Cu investiții cumulate pentru perioada 2002-2010 însumând 825 mil. USD se extrag suplimentar 4,5 mil. tone de țiței în valoare de peste 1 miliard USD.

Obiectivele strategice ale sectorului de explorare - producție

Obiectivele generale avute în vedere pentru următorii 5-10 ani în sectorul explorare - extracție sunt următoarele:

- menținerea producției de țiței în jurul nivelului de 6 milioane tone pe an până în anul 2005, prin realizarea de investiții care să acopere declinul natural al zăcămintelor;

- asigurarea unui coeficient anual de consum de rezerve de maxim 4 % și a unui coeficient de înlocuire a rezervelor de 60-110%;

- realizarea unor costuri de descoperire de rezerve de mxim 15 USD/tonă țiței și de dezvoltare de 25 USD/tonă;

- câștigarea de noi zone externe de concesiune pentru explorare - producție în vederea atingerii unui nivel de rezerve de 30-31 milioane tone și a unei producții externe de 2 milioane tone/an până în 2010;

- reconstrucția ecologică în vederea încadrării în normele europene de mediu.

Pentru atingerea acestor obiective strategice trebuie aplicate și o serie de **măsuri** pe care le-am sintetizat într-un "**plan de acțiune**" în Tabelul nr.4. Valoarea totală a fondurilor necesare pentru implementarea acțiunilor propuse este de cca. 1575 mil.USD, iar fondurile vor fi asigurate din surse proprii ale agenților economici și din credite externe fără garanții guvernamentale.

Tabel nr. 4

**Planul de acțiune pentru sectorul explorare-producție
în perioada 2001 – 2010**

Obiective	Acțiuni	Cost mil.USD
1. Investiții pentru menținerea producției de țiței în jurul nivelului de 6 mil.tone/an până în 2005	1.1. Forarea a cca. 210 sonde de producție țiței anual.	280
	1.2. Reparații capitale sonde și operații geologo-tehnice la sondele cu potențial redus (cca.1000 sonde reparate capital anual).	150
	1.3. Modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de extracție	19
	1.4. Reparații curente și capitale ale utilajelor.	165
	1.5. Creșterea siguranței în funcționarea echipamentelor.	5
	1.6. Generalizarea realizării proiectelor de exploatare de către echipe complexe, lucrând în sistem integrat.	2,5
	1.7. Continuarea programului de studii, cercetări și introducerea tehnicii noi.	2,5
	1.8. Îmbunătățirea condițiilor de muncă și sociale.	5
2. Reducerea costului pe tonă de țiței extras	2.1. Modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de extracție a țițeiului.	15,3
	2.2. Creșterea productivității muncii (recalificare personal, instruire, stabilizare).	17
	2.3. Restructurarea tehnologică a sectorului de extracție	25,7
3. Asigurarea unui coeficient anual de consum de rezerve de maxim 4% și a unui coeficient de înlocuire a rezervelor de 60-110 %	3.1. Forarea anuală a cca. 20 de sonde de explorare pentru țiței.	100
	3.2. Efectuarea programului de lucrări geologice pentru descoperirea de noi zăcăminte de țiței prin aplicarea programelor de investiții.	34,3
	3.3. Utilizarea unor metode noi, tehnologii și tehnici performante de investigare geofizică a bazinelor de sedimentare petroliere.	4,0
Obiective	Acțiuni	Cost mil.USD
4. Realizarea unor costuri de descoperire a rezervelor de țiței de maxim 15 USD/tonă și de dezvoltare de 25 USD/tonă	4.1. Reanalizarea cu ajutorul calculatoarelor a datelor disponibile pentru îmbunătățirea caracterizării zăcămintelor și crearea de noi modele (3D) capabile să descrie unitățile de curgere a țițeiului și starea de saturație a	4,7

	<p>acestora.</p> <p>4.2. Extinderea utilizării modelelor 3D în studii de simulare numerică menite a identifica și recomanda strategia optimă de exploatare.</p> <p>4.3. Utilizarea metodelor moderne de programare a forajului de cercetare și exploatare.</p>	<p>3,4</p> <p>2,1</p>
<p>5. Reducerea procentului de impurități cu 5 %</p>	<p>5.1. Oprirea sondelor cu potențial redus.</p> <p>5.2. Retehnologizarea metodelor pentru controlul nisipului în sonde.</p> <p>5.3. Retehnologizarea separării și tratării țițeiului în câmpuri petroliere.</p> <p>5.4. Realizarea de tehnologii îmbunătățite pentru epurarea apelor în vederea injectării în zăcământ.</p>	<p>8,0</p> <p>5,5</p> <p>3,1</p> <p>2,3</p>
<p>6. Câștigarea de noi zone de concesionare externe pentru explorare-producție în vederea atingerii unui nivel de rezerve de 25 mil.tone și a unei producții externe de 2 mil.tone pe an până în 2010</p>	<p>6.1. Continuarea lucrărilor de cercetare, explorare și exploatare a unor zăcăminte de țiței în Kazakhstan.</p> <p>6.2. Realizarea programului minim de lucrări aferente explorării pe blocul offshore din India.</p> <p>6.3. Participarea la licitații pentru acorduri farm-out în Qatar și Iran.</p>	<p>430</p>
<p>7. Reconstrucția ecologică în vederea încadrării în normele europene de mediu.</p>	<p>7.1. Obiective pe termen scurt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - echiparea sucursalelor SNP Petrom cu echipament de laborator nou pentru analiza nivelului de substanțe toxice; - obținerea premiselor de mediu pentru toate sucursalele; - înregistrarea și monitorizarea pierderilor de produse lichide în timpul proceselor tehnologice; - stabilirea de planuri de acțiune pentru intervenții de urgență în situația unor acțiuni de poluare accidentală; - organizarea de cursuri pentru angajați privind protecția mediului; - elaborarea de studii privind metode și tehnologii utilizate în prevenirea poluării. <p>7.2. Obiective pe termen mediu și lung:</p> <ul style="list-style-type: none"> - remedierea solurilor poluate cu produse petroliere și depoluarea acviferelor; - reducerea emisiilor de gaze din atmosferă; - eliminarea poluării datorate turelor de sonde vechi și/sau abandonate; - extinderea sistemelor de monitorizare a factorilor poluanți; - crearea unor echipe speciale, dotate pentru 	<p>110</p> <p>180</p>

operațiuni speciale de intervenție pe uscat și pe mare.

Pe lângă cele sus-menționate, un alt obiectiv principal al Strategiei de dezvoltare a industriei petroliere românești îl constituie și **privatizarea SNP Petrom**.

În anul 2000 s-a încercat o majorare a capitalului social prin emisiune de acțiuni și vânzarea lor prin negociere directă cu unul sau mai mulți investitori interesați, prin intermediul plasamentului privat. Dar, datorită conjuncturii internaționale din industria petrolului și a mediului economic din România, nu s-a reușit captarea interesului marilor firme petroliere și nu s-a realizat nici atragerea la creșterea de capital a unui investitor strategic important.

Programul de privatizare a SNP "Petrom" SA va continua totuși cu încercarea de majorare de capital prin participarea unor renumiți investitori financiari (BERD și CFI), dar și prin negocierea de credite pe piața financiară și emisiune de euro-bonuri.

Programul Sectorial pe 2001 pentru implementarea Programului Guvernului, prevede următoarele acțiuni privind privatizarea SNP Petrom:

1. Privatizarea a 10 % din capitalul social până la 31.12.2001, după cum urmează:

- vânzarea a 10 % din acțiuni Asociației Salariaților, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

- listarea la bursă a acțiunilor SNP Petrom deținute de acționarii minoritari.

2. Inițierea acțiunilor necesare pentru a crește gradat capitalul social cu până la 35 % prin aport de capital privat.

În conformitate cu prevederile acordului **PSAL II**, trebuie ca până la finele anului 2002 să se aprobe în întregime planul de privatizare a SNP Petrom SA, care să cuprindă: mandatarea consultantului financiar și lansarea procedurilor pentru privatizarea a cel puțin 51 % din acțiunile

SNP Petrom SA către un investitor strategic. În vederea creșterii atractivității față de acești investitori strategici și pentru pregătirea în vederea privatizării, Petrom va acționa, și în continuare, pentru restructurarea activităților sale în vederea creșterii eficienței în toate domeniile de activitate.

Strategia Sectorului de Distribuție

Distribuția produselor petroliere și petrochimice, de la rafinării și combinatele petrochimice la beneficiari, este asigurată de către o infrastructură complexă, formată din: depozite, conducte și mijloace de transport specializate.

Infrastructura de distribuție dispune de 163 de depozite de produse petroliere cu o capacitate totală de 977 mii mc. Dintre acestea, 155 depozite sunt în funcțiune, iar capacitatea utilizată este de 723 mii mc. (74%).

Majoritatea depozitelor este deținută de SNP Petrom, care dispune de o rețea distribuită uniform în toate județele țării. SNP Petrom deține depozite și rafinării cu o capacitate însemnată, de cca. 19 mil. mc.

Depozitele destinate rezervei de stat au o capacitate utilă de 162 mii mc.

În prezent, la nivel național, există un excedent de capacitate de depozitare, în special în zonele din imediata vecinătate a rafinăriilor. Conform Directivei 68/416 amendată cu Directiva 98/93 EEC, capacitatea excedentară de depozitare de cca. 2,3 mil. tone până în 2011, va fi utilizată în viitor pentru crearea de stocuri de siguranță de țiței și produse petroliere.

De asemenea, infrastructura distribuției dispune și de o rețea de conducte de 2500 km prin care se transportă benzina și motorina.

Datorită scăderii volumului producției și al vânzărilor, indicele de utilizare a rețelei de conducte este redus, cu excepția tronsonului

Ploiești - București (grad de utilizare peste 35 %, atât la benzină, cât și la motorină).

Pentru transportul produselor petroliere pe calea ferată se utilizează vagoane speciale. Acestea sunt deținute în cea mai mare parte de către Petrotrans, sucursală a SNP Petrom (482 vagoane). În prezent, parcul existent de vagoane specializate asigură numai cca. 60 % din necesarul de transport pentru produse petroliere.

În ceea ce privește rețeaua de vânzare a carburanților și combustibililor, cifrele arată, că la finele anului 2001, aceasta cuprindea 2057 stații de distribuție.

SNP Petrom are un număr de 576 stații (cca. 31 %), restul de 1481 stații fiind deținute de agenți economici privați (69 %). Stațiile de carburanți private sunt deținute de firme ale unor companii petroliere: Shell, Agip, Mol, OMV, Lukoil, Petromidia (197 stații) sau de către alte societăți private (1284 stații).

Rețeaua de distribuție a SNP Petrom mai cuprinde 4 stații și un depozit care funcționează în Ungaria (2 stații la Bekescsaba și Nagylak; 1 depozit la Telekgereudas și în Republica Moldova (1 stație și un complex de distribuție de petrol pentru aeroportul din Chișinău).

Cererea de autogaz a crescut de la cca. 160 tone în 1999, la cca. 700 tone în anul 2000. Această evoluție se datorează prețului mai scăzut al acestui carburant și calităților sale nepoluante. Pentru viitor, evoluția în continuă creștere a cererii va fi influențată de evoluția prețului de vânzare a autogazului, respectiv de politica fiscală aplicată pentru acest produs.

O altă problemă deosebit de importantă, și la care voi face referire în cele ce urmează, este legată de activitatea de bunkeraj, care reprezintă ansamblul de servicii care concurează la alimentarea vaselor ancorate într-un port sau în apele teritoriale.

Pe plan internațional, activitatea de bunkeraj este foarte dezvoltată, în marile porturi ale lumii operând, direct sau prin intermediari, toate marile companii petroliere. Sistemul

activităților de bunkeraj prezintă diferite grade de complexitate în funcție de natura și "lungimea" lanțului comercial de la producător (rafinărie) până la beneficiarul final. În sistemul de bunkeraj sunt antrenați o multitudine de agenți economici: producători și comercianți de produse petroliere; societăți prestatoare de servicii, de depozitare și de transport (auto, CF, naval, pe conducte); armatori; navlositori; firme de shipping; organisme de administrare și de coordonare a activităților; firme de consultanță specializate în shipping și bunkeraj; societăți de bunkeraj, etc.

În țara noastră, operațiuni de bunkeraj se desfășoară în portul Constanța și în porturile dunărene.

Operațiunile de bunkeraj se realizează atât la dană, cu mijloace auto specializate, cât și în perimetrul infrastructurii portuare sau în largul mării, cu tancuri petroliere specializate. Produsele se pot livra fie pe bază de contract, fie în regim "SPOT". Prețul se stabilește în funcție de cotațiile publicate în "Platt's European Marketscan", pentru produsele ce se livrează în porturile de la Dunăre, iar pentru produsele ce se livrează la Marea Neagră, în funcție de cotațiile publicate în "The Bunker News Daily". De regulă, prețurile practicate pentru produsele bunkerate sunt cu 15 - 20 USD mai mari față de cotații. Contravaloarea produselor livrate în cadrul operațiunii de bunkeraj se încasează anticipat livrării sau în momentul livrării produsului.

Obiectivele strategice specifice sistemului de distribuție

Pentru eliminarea sau diminuarea disfuncțiilor existente și pentru aplicarea strategiei celorlalte sectoare petroliere, trebuie atinse următoarele **obiective strategice ale sistemului de distribuție**:

- satisfacerea cererii interne de produse petroliere și de servicii complementare;

- dezvoltarea rețelei de distribuție a carburanților cu cca. 5 % prin construirea a aproximativ 90 de stații pe an;

- modernizarea spațiilor și instalațiilor de depozitare, a stațiilor de distribuție, a întregului sistem logistic, în scopul reducerii pierderilor, a eliminării poluării și a creșterii calității serviciilor;

- creșterea nivelului de automatizare și de informatizare a tuturor echipamentelor și instalațiilor și, prin eceasta, reducerea pierderilor și degajărilor de substanțe poluante;

- diversificarea serviciilor oferite de stații și creșterea ponderii acestora în volumul total al vânzărilor;

- creșterea productivității muncii, creșterea volumului de vânzări cu amănuntul pe salariat cu 25 % până în 2005;

- reducerea cheltuielilor pe întreg lanțul de activitate (transport, distribuție, comercializare);

- dezvoltarea rețelei de vânzare a GPL auto prin montarea de skid-uri în stațiile existente și în cele care se vor construi;

- creșterea volumului vânzărilor de GPL în sistemul "mic vrac".

Modernizarea dotărilor și tehnologiilor existente va conduce și la îmbunătățirea securității muncii și a condițiilor de muncă și sociale. Funcționarea optimă a sectorului impune și realizarea unor obiective vizând perfecționarea managementului, a sistemelor

de conducere și ridicarea nivelului profesional al personalului.

Pentru eliminarea disfuncțiunilor existente și pentru atingerea obiectivelor prezentate, se prevede adoptarea următoarelor măsuri:

- ➔ îmbunătățirea legislației în vigoare privind protecția conductelor magistrale;

- ➔ construirea de stații noi și modernizarea unora din cele existente;

- ➔ modernizarea sistemului de depozitare prin creșterea nivelului de automatizare și informatizare;

- ➔ dotarea rafinărilor cu logistica modernă, necesară depozitării și livrării de GPL;

- ➔ montarea în stațiile existente de skid-uri pentru GPL;

- ➔ stimularea consumului de GPL - carburant prin practicarea unor accize reduse;

- ➔ dotarea laboratoarelor cu aparatură modernă, pentru detrmnarea parametrilor de calitate impuși de standardele internaționale;

- ➔ organizarea de programe de perfecționare în domeniul managementului și marketingului serviciilor;

- ➔ implementarea de sisteme manageriale și informatice performante.

În continuare voi prezenta un *program de măsuri* în care sunt sintetizate principalele acțiuni prin care se vor atinge obiectivele strategice planificate.

PROGRAM DE MĂSURI

Nr. crt.	Obiectivul	Acțiunea	Termen	Val. medie anuală	Observații
1	Dezvoltarea rețelei de distribuție prin construirea de cca. 90 stații pe an	Investiții	2002-2005	90	SNP și alte companii
2	Modernizarea stațiilor de distribuție existente	Investiții	2002-2005	40	SNP și alte companii
3	Modernizarea depozitelor existente	Investiții	2002-2005	35	SNP Petrom
4	Creșterea nivelului de	Dotarea depozitelor cu			SNP și alte

	automatizare echipamentelor și instalațiilor, reducerea pierderilor	debitmetre, capace flotante cu membrană automatizarea indicatoarelor de nivel, gestiune	2005		companii
5	Dotarea laboratoarelor cu aparatură modernă	Organizare licitație pentru import	2002-2005	1,0	SNP Petrom
6	Îmbunătățirea legislației în vigoare și măsuri pentru protecția conductelor magistrale	Montare sistem SCADA	2002-2003	1,0	SNP Petrom Petrotrans
7	Montarea în instalațiile existente de skiduri pt. GPL	Omologarea în țară și producție indigenă	2002-2005	1,3	SNP Petrom
8	Organizarea de programe de perfecționare în management și marketing	Cursuri de pregătire și perfecționare	2002-2005	2,0	SNP Petrom
9	Externalizarea unor activități auxiliare	Darea în administrație a stațiilor de distribuție Prestarea unor servicii	Permanent Permanent	- -	SNP și alte companii
10	Stimularea consumului de GPL	Propunere reducere acciză	2002	-	SNP și alte companii